

Tillsammans för högklassig utbildning, livskraftig kultur och meningsfull fritid på svenska

SYDKUSTEN

SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.

STRATEGI 2025–2027 MED SIKTE PÅ 2030

Godkänd av styrelsen för Sydkustens landskapsförbund 30.1.2025

VISION

Tillsammans för högklassig utbildning, livskraftig kultur och meningsfull fritid på svenska.

MISSION

Sydkustens landskapsförbund arbetar aktivt och målmedvetet för utbildning och kultur på svenska. Som sakkunniga bevakar vi de frågor som är relevanta för den finlandssvenska befolkningen och våra medlemskommuner. Vi initierar och driver projekt som främjar våra målsättningar. Vi skapar olika nätverk och verkar därmed för ökat samarbete över kommun- och organisationsgränser.

Sydkustens landskapsförbund r.f. (Sydkusten) arbetar tillsammans med sina medlemskommuner och andra aktörer för att garantera och utveckla tillgången till kultur och utbildning på svenska på en nationellt hög nivå. Vår uppgift är att synliggöra vikten av det svenska språket, den svenska utbildningen och kulturen samt bevaka frågor av speciell relevans för den svenska och tvåspråkiga befolkningen. Genom olika nätverk och i samarbete med kommun och stat arbetar vi, som organisation inom tredje sektorn, för att främja en högklassig utbildning, en levande kultur och en meningsfull fritid på svenska i Finland. I vårt arbete för vi dialog med olika aktörer i Norden. Vi arbetar för alla

åldersgrupper men vår verksamhet har betoning på barn och unga.

Sydkustens landskapsförbund r.f. har idag 16 medlemskommuner i Nyland och Åboland. Verksamheten arrangeras främst i dessa regioner men sträcker sig också till hela Svenskfinland och även till språköarna. Verksamheten är inkluderande, vilket innebär att flera kommuner och organisationer välkomnas i arbetet för en jämlik och starkt levande svenskspråkig vardag.

Vårt stadgeenliga syfte är att främja den svenskspråkiga befolkningens allmänna och gemensamma intressen, bevaka och bereda svenska utbildningspolitiska frågor samt främja svenska kultursträvanden. ►

Förbundet fullföljer sitt syfte genom att:

- ta initiativ till projekt och utredningar som stöder förbundets syfte
- främja och arrangera utbildnings- och kulturverksamhet i samarbete med kommuner och andra sammanslutningar
- verkställa olika uppgifter enligt överenskommelse med kommunerna
- samordna internationella projekt och kontakter
- bevaka frågor som har speciell relevans för den finlandssvenska befolkningen
- fungera som upprätthållare av Sydkustens ordkonstskola och erbjuda utbildning i enlighet med förbundets syfte.

OMVÄRLDSANALYS

Hur utbildnings- och kultursektorn utvecklas beror på flera faktorer. En högklassig utbildning på svenska garanterar en fortsatt levande flerspråkighet i samhället. Framtidsforskare ser skolan och småbarnspedagogiken som avgörande faktorer för svenskans framtid i Finland. Statens utbildningspolitiska redogörelse från år 2021 med sikte på år 2040 lyfter upp vikten av en svenskspråkig utbildning och tar fram många olika målsättningar som styr hur utbildningen inklusive småbarnspedagogiken ska utvecklas framöver. Samhället förändras och flera olika faktorer inverkar på hur vår verklighet ser ut om några år.

Kommunernas roll har efter vårdreformen ändrats så att kommunerna idag är livskrafts- och bildningskommuner. Samtidigt ändras finansieringen för

kommunerna och nedskärningar på olika områden är att vänta. De kommande statsbudgetarna innehåller nedskärningar inom flera områden, däribland kultur- och utbildningssektorn. Befolkningsutvecklingen visar att den åldrande befolkningen ökar samtidigt som yngre årskullar inom alla utbildningsstadier på flera håll minskar.

Lagen om grundläggande konstundervisning ska reformeras under den rådande regeringsperioden och den nya lagen planeras träda i kraft 1.1.2027. Ett mål är att förbättra tillgängligheten till undervisning i de olika konstområdena. Samtidigt ses också finansieringen av den grundläggande konstundervisningen över.

Regeringsprogrammet från 2023 lyfter upp bland annat att småbarnspedagogikens dragningskraft

VISION
MISSION

OMVÄRLDSANALYS

LEDORD FÖR
VÅRT ARBETE

VÅRA MÅL
2030

VÅRA MÅL
2025–2027

ska stärkas och 1400 lärare inom småbarnspedagogik ska utbildas varje år. Inom den grundläggande utbildningen betonas grundläggande färdigheter såsom läs-, skriv- och räknefärdigheter samt tillräckligt stöd för lärandet. Språkundervisningen tidigareläggs inom undervisningen och varje barns kulturella rättigheter ska tillgodoses inom såväl småbarnspedagogik som grundläggande utbildning oberoende av bopingsort. Regeringsprogrammet lyfter också upp dualmodellen inom andra stadiet och finansieringssystemet som ska förnyas.

Konstens och kulturens egenvärde betonas i regeringsprogrammet. En kulturpolitisk redogörelse utarbetas och samarbetet mellan olika sektorer stärks bland annat så att kultur och konst nyttjas mera i den förebyggande social- och hälsovården. Barns och ungas läskunnighet stärks genom att fortsätta genomföra den nationella läskunnighetsstrategin och utvidga Läsrörelsen som koordineras av Utbildningsstyrelsen. Också barnkulturens tillgänglighet stärks.

Regeringsprogrammet framhåller också vikten av att säkerställa att varje barn och ungdom har tillgång till minst en hobby. Under regeringsperioden ska man bilda sig en helhetsbild av hobby- och klubbverksamhetens strukturer och finansiering samt se till att Finlandsmodellen kompletterar hobbyfältet. För att kunna kombinera

arbete och familjeliv fästs speciell uppmärksamhet vid morgon- och eftermiddagsvården för barn liksom tillgången till vård under loven.

Megatrender såsom klimatförändringen har inverkan på hur tjänster och service erbjuds och produceras framöver. Digitalisering och AI har en inverkan på utbildningssektorn och samhället överlag. Psykiskt välmående, framtidstro och förväntningar på framtiden spelar en roll för hur de unga upplever sin vardag. Enligt den senaste undersökningen Hälsa i skolan (THL 2023) uppger majoriteten av de unga att de är nöjda med sitt liv. Men en tredjedel av flickorna och en femtedel av pojkarna upplever sitt hälsotillstånd som dåligt eller medelmåttligt.

Flerspråkigheten ökar. Tvåspråkigheten ökar såväl i kombinationen svenska-finska som i svenska kombinerat med ett annat språk, men även i kombinationer där svenskan inte ingår som hemspråk.

Integrationen i tvåspråkiga kommuner sker oftast på finska och den svenskspråkiga integrationsutbildningen har stora regionala skillnader.

En utvecklingstrend är att det är allt svårare att få behörig personal till utbildning och småbarnspedagogik. Kommunernas storlek och befolkningsstruktur varierar och därmed också kommuninvånarnas tillgång till olika tjänster regionalt.

LEDORD FÖR VÅRT ARBETE

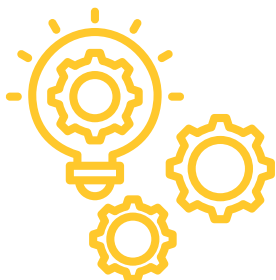
Bildning

Vi främjar utbildning,
kultur och hållbar utveckling.

Samarbete

Vi står för dialog, flexibilitet, inkludering,
projektverksamhet, öppenhet och att mötas.

Engagemang

Vi drivs av inspiration, att föra saker vidare,
att påverka och ta initiativ.

2030

VÅRA MÅL ÅR 2030

- 1 På alla nivåer är utbildningen på svenska av hög kvalitet och tillgången till behörig personal är god i våra medlemskommuner.** Vi bidrar till att den svenskspråkiga lärstigen är attraktiv. Vi verkar för att en trygg, svenskspråkig eftermiddagsverksamhet av hög kvalitet erbjuds i kommunerna och av olika tjänsteleverantörer. Genom att initiera och inta en aktiv roll i samarbeten och projekt, stöder vi på olika sätt en förbättrad tillgång till behörig personal, utvecklingen av utbildningen på svenska och den språkstärkande verksamheten inom bildningen. Vi skapar och upprätthåller nätverk samt samarbetar med beslutsfattare, ansvarspersoner i kommuner och organisationer, utbildningsanordnare och personalgrupper för att säkra utbildning och eftermiddagsverksamhet av hög kvalitet.
- 2 En livskraftig kultur på svenska är en naturlig del av verksamheten i alla våra medlemskommuner.** För att främja en bred och jämlik tillgång till kultur på svenska för både konsumenter och utövare tar vi initiativ till samarbeten över kommungränserna. Vi deltar i och initierar gemensamma projekt tillsammans med kommuner, organisationer och andra aktörer. Trots de nedskärningar som planeras inom sektorn utgår vi från att tillgången till konst och kultur samt en meningsfull fritid och möjlighet till livslångt lärande är grunden för välbefinnande. Vi främjar samverkan mellan kulturaktörer och kommuner.
- 3 Vi främjar ordkonsten som konstform och utvecklar den både inom konstundervisning och övrig utbildning.** Sydkustens ordkonstskola erbjuder ordkonstundervisning i alla våra medlemskommuner. Ordkonstskolan agerar som resurscentrum för ordkonst inom småbarnspedagogiken, ▶

VISION
MISSION

OMVÄRLDSANALYS

LEDORD FÖR
VÅRT ARBETE

VÅRA MÅL
2030

VÅRA MÅL
2025–2027

förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och andra stadiet samt för ordkonst som en del av kommunernas läsfrämjande verksamhet. Läs- och skrivförmågan har följder för hur barns och ungas framtid utvecklas. Barns och ungas rätt till hobbyverksamhet och möjlighet till en högklassig konstundervisning ger förutsättningar för en meningsfull fritid och välmående. Därför samarbetar vi med konstskolor i olika regioner oberoende av konststart. Vi arbetar för en jämlik och inkluderande tillgång till grundläggande konstundervisning och ordkonst som hobbyverksamhet i de olika kommunerna och regionerna.

4 Vi är en samlade kraft med framtidsperspektiv. Styrkan i organisationen är bredden bland dem som är involverade i verksamheten: aktörer på gräsrotsnivå, politiker och andra beslutsfattare, lokala och nationella aktörer. I samarbetet över kommun- och organisationsgränserna skapar vi modeller och helheter, hållbart och utan överlappningar. Vi för en aktiv dialog med olika aktörer på nationell, nordisk och europeisk nivå. Vi blir hörda i frågor om utbildning och kultur då kommunala lösningar, nationella utvecklingsprojekt och strukturreformer görs och då lagstiftning inom området bereds. I våra nätverk verkar vi för att olika aktörer och kommunerna med framgång ska möta de utmaningar som reformer ställer, samt för att de ska hitta de rätta formerna för sin verksamhet inom bildning, kultur och fritid. Alla kommuner med svenskspråkig grundläggande undervisning och småbarnspedagogik inom Nyland, Åboland och språköarna är medlemmar i Sydkustens landskapsförbund. Vi arbetar för en ökad integration på svenska.

5 Vår verksamhet är målinriktad, transparent och hållbar. Vi har den kunskap som krävs för att vara en föregångare inom tredje sektorn. Verksamheten svarar på de behov som samhället har och ekonomin står på en stadig grund. Vi diskuterar öppet med våra medlemskommuner, finansiärer och samarbetspartner som alla har en viktig roll i hur verksamheten utvecklas och hur målen uppnås. Våra beslutsfattare har en aktiv roll i organisationens strategiska utveckling. Beslutsfattandet i organisationen är demokratiskt och transparent och interaktionen mellan medlemskommunerna, de förtroendevalda och personalen betonas. Vår kommunikation är öppen, tillgänglig och inbjuder till dialog. Vår personal är den kunniga och erfarna resurs som möjliggör att verksamheten lyckas. Vår personalpolicy utgår från

2025–2027

VÅRA MÅL 2025–2027

1

Utbildningen på svenska håller hög kvalitet på alla nivåer:

- förbättrad tillgång till behörig personal inom utbildning och småbarnspedagogik samt en fungerande arbetsmiljö
- ökad språkstärkande verksamhet som främjar läs- och skrivkunnighet hos barn och unga
- trygg och tillgänglig morgon- och eftermiddagsverksamhet samt meningsfull hobbyverksamhet för barn och unga.

2

Den svenskspråkiga kulturen lever:

- kultursamarbetet är över kommungränserna i Åboland och Nyland samt i övriga delar av Svenskfinland
- tillgången till utrymmen för konst och kultur främjas
- regelbundet återkommande gemensam kultursatsning eller projekt där olika generationer kan mötas kring kulturella upplevelser.

3

En utökad undervisning i ordkonst och ökat samarbete för att trygga en mer jämlik tillgång till konstundervisning. Ordkonsten som konstform främjas och ordkonsten utvecklas både inom grundläggande konstundervisning som inom övrig utbildning:

- ökad kompetens inom ordkonstskolan i och med utveckling av läroplanen och ordkonsten som konstform, ökade resurser för att utveckla och stärka den pedagogiska kompetensen i ordkonst samt ökat samarbete med högskolor
- hållbar framtid för ordkonstskolans verksamhet
- ökad undervisning i ordkonst för att förstärka utbudet av och tillgängligheten till grundläggande konstundervisning i samhället
- ett aktivt och kontinuerligt diskussionsnätverk upprätthålls kring konstundervisning i Svenskfinland.

4

En samlande kraft med framtidsperspektiv:

- vi hörs i ökad grad i frågor kring utbildning och kultur
- flera samarbetsprojekt samt integrationsprojekt på svenska inom kultur, utbildning och eftermiddagsverksamhet
- ökad efterfrågan på att bli medlem i vår organisation för att stärka den svensk- och tvåspråkiga verksamheten. Speciellt fokus på språköarna och en utveckling av samverkande medlemskap
- ökat samarbete med medlemskommunerna i syfte att uppnå målsättningarna i strategin samt för att utveckla utbildning och kultur på svenska.

5

En målinriktad och hållbar verksamhet med en öppen och tillgänglig kommunikation:

- tydligare kommunikation genom ny kommunikationsstrategi, uppdaterat visuellt utseende och ökad resurs för kommunikation samt ökad synlighet.
- ökade möjligheter till kompetensutveckling för personal och styrelse samt en flexibel arbetsmiljö
- en jämlik och hållbar verksamhet.

VISION
MISSION

OMVÄRLDSANALYS

LEDORD FÖR
VÅRT ARBETE

VÅRA MÅL
2030

VÅRA MÅL
2025–2027

SYDKUSTEN

SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.

WWW.SYDKUSTEN.FI

KONTAKT

**SYDKUSTENS
LANDSKAPSFÖRBUND**

SYDKUSTEN@SYDKUSTEN.FI
+358 (0)9 618 21233

VÅRA NUVARANDE MEDLEMSKOMMUNER

ÅBO ■ PARGAS ■ KIMITOÖN ■ RASEBORG ■ HANGÖ ■ SJUNDEÅ ■ INGÅ ■ Kyrkslätt ■ VANDA ■ ESBO ■ GRANKULLA ■ HELSINGFORS ■ SIBBO ■ BORGÅ ■ LOVISA ■ LAPPTRÄSK ■